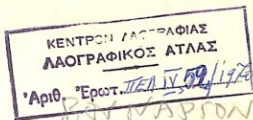

71

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ
ΚΕΝΤΡΟΝ ΕΡΕΥΝΗΣ
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΛΑΟΓΡΑΦΙΑΣ
ΑΝΑΓΝΩΣΤΟΠΟΥΛΟΥ 14
ΑΘΗΝΑΙ (136)

10

Α!
ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟΝ
ΔΙΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΕΡΓΑΛΕΙΑ

ΚΑΙ ΚΑΤ' ΕΘΙΜΟΝ ΠΥΡΑΣ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ΑΘΗΝΑΙ 1968
ΕΚ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ

15-22/1/1970

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

1. Ἐξεταζόμενος τόπος (χωρίον, κωμόπολις). *Βούταρχον*..
(παλαιότερον ὄνομα :), Ἐπαρχίας *Ἠλείας*....,
Νομοῦ .. *Ἠλείας* :
2. Ὀνοματεπώνυμον τοῦ ἐξετάσαντος καὶ συμπληρώσαντος *Παναγ*.
Ἀνατόλπου.. ἐπάγγελμα *Διδάκτος*.....
Ταχυδρομικὴ διεύθυνσις *Βούταρχον*.....
Πόσα ἔτη διαμένει εἰς τὸν ἐξεταζόμενον τόπον. *14*.....
3. Ἀπὸ ποῖα πρόσωπα κατεγράφησαν αἱ παρατιθέμεναι πληροφορίες :
α) ὄνομα καὶ ἐπώνυμον *Χρήστου Φωτιάδου τοῦ Χρήστου*

ἡλικία. *63*..... γραμματικαὶ γνώσεις *17 Δημοτικῆς*.....
..... τόπος καταγωγῆς *Βούταρχον*.....

Διαττόμενος λουόμενος τοῦ Πάππου ἡμελίου 80. *γραμμά*
β) καὶ γινώσκων τὸν ἐνομήτῃ τοῦ νομαρχεῖο Βούταρχον

Α'. α'. ΤΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΚΤΗΜΑΤΑ ΠΡΟ ΤΟΥ 1920

- 1) Ποῖαι ἀγροτικαὶ περιοχαὶ προωρίζοντο διὰ σποράν καὶ ποῖαι διὰ
βοσκήν ποιμνίων ; *Αἱ ὠκεθλαί, ζαί, ἡμιθευλαί*
ὠροωρίζοντο διὰ βοσκήν. Αἱ ἄρειαι διὰ βοσκήν.
Ὑπῆρχον αὗται χωρισταὶ ἢ ἐνηλλάσσοντο κατὰ χρονικὰ διαστή-
ματα ; *Ἦσαν χωρὶς αἱ ζαί, χωρὶς αἱ ὠκεθλαί*.....
2) Εἰς ποίους ἀνήκον ὡς ἰδιοκτησίαι ; α) εἰς φυσικὰ πρόσωπα,
δηλ. εἰς τοὺς χωρικοὺς· β) εἰς γαιοκτῆμονας (Ἕλληνας ἢ ξένους, ὡς
π.χ. Τούρκους)· γ) εἰς Κοινότητας· δ) εἰς μονὰς κλπ. *Ἀντικτῶν*
εἰς γ. ζαί, ζαί, ὠροωρίζοντο. δηλ. εἰς τοὺς χωρικοὺς.
3) Ὁ πατὴρ διατηρεῖ τὴν περιουσίαν του συγκεντρωμένην καὶ μετὰ τὸν
γάμον τῶν τέκνων του, διανεμομένης ὑπ' αὐτῶν μετὰ τὸν θάνατόν
του ; *Δεν. κλπ. διατηρεῖ, ἀλλ' οὐκ. διακρίνει*
μετὰ τοὺς γάμους τῶν τέκνων τοῦ.....

β'. 1) Οἱ κάτοικοι ἀσχολοῦνται μόνον εἰς τὴν γεωργίαν ἢ μόνον εἰς τὴν κτηνοτροφίαν ; ἢ συγχρόνως εἰς ἀμφοτέρας, δηλ. τὴν γεωργίαν καὶ τὴν κτηνοτροφίαν ; *ἔα... 95% ἀσχοιοῦνται. εἰς πη. γεωργίαν. 2% εἰς τὴν κτηνοτροφίαν.*

2) Οἱ τεχνῖται (δηλ. οἱ βιοτέχναι) ἀσχολοῦνται ἐν παρέργῳ καὶ εἰς τὴν γεωργίαν ; *οὐαί.*

γ'. 1) Εἰς τὰ μεγάλα κτήματα : τῶν γαιοκτημόνων (τσιφλικούχων), τῶν μοναστηρίων ποῖοι ἐργάζοντο εἰς αὐτά ; καὶ ὑπὸ ποίους ὁρους ὡς ἄτομα ἢ μὲ δόλοκληρον τὴν οἰκογένειάν των ;

2) Πῶς ἐκαλοῦντο οὗτοι ; (κολλῆγοι, σέμπροι, μισακάτορες, σπημισακατόροι κλπ.)... Ποία ἦτο ἡ κοινωνικὴ των θέσις ;

3) Ποία ἦτο ἡ ἀμοιβή των ; (εἰς εἶδος ἢ εἰς χρῆμα) ;

4) Ἐχρησιμοποιοῦντο καὶ ἐργάται ; ἐποχικῶς, δηλ. διὰ τὸ θέρισμα, τὸ ἀλώνισμα, τὸν τρυγητὸν ἢ δι' ὅλον τὸν χρόνον ; Ἀπὸ ποῦ προήρχοντο οὗτοι ; ἦσαν ἄνδρες μόνον ἢ καὶ γυναῖκες ; ποῖαν ἀμοιβὴν ἐλάμβανον ; ἡμερομίσθιον εἰς χρῆμα ἢ εἰς εἶδος ;

ἐργασίαν καὶ ἐργαζομένων. Τραπῆρχοι τὰ ἄλλα τοῖς ἴδιοις τοῖς χωρίοις. ἢ ἀπὸ ἀρχαῶν χωρίων. ἦσαν ἡμέτεροι καὶ δουλοὶ ἐν 5) Ἐχρησιμοποιοῦντο καὶ δοῦλοι (ὑπηρέται) ἢ δοῦλαι ; Ἐὰν ναί, ἀπὸ ποίους τόπους προήρχοντο ;

6) α) Οἱ νέοι καὶ αἱ νέαι τοῦ τόπου προῦ ἐπήγαιναν δι' ἀνεύρεσιν ἐργασίας ;

ἐπὶ πηγαίαν εἰς τὰς ἀεδιπνεύσας μερὴς. ἀπὸ ἀνεύρεται ἀπὸ (ωριανῶν) ἐργασίας.

β) Ἐπήγαιναν ἐποχικῶς : ὡς ἐργάται... ἢ ὡς τεχνῖται κτίσται, γύφτοι (σιδηρουργοί), βαφεῖς (μπογιατζήδες), παραματευτάδες (ἐμποροὶ) κλπ. ;

ἐπὶ πηγαίαν. ἐργαζομένων. ὡς ἀπὸ ἀρχαῶν χωρίων. ἢ ἀπὸ ἀνεύρεται ἀπὸ (ωριανῶν) ἐργασίας.

- δ'. 1) Πώς ἐλιπαίνοντο παλαιότερον τὰ χωράφια: με ζωϊκὴν κόπρον (βοῶν, αἰγοπροβάτων κλπ.), φυτικὴν (με καυσίν: α) τῆς καλαμῖδας μετὰ τὸν θερισμόν, β) τῶν θάμνων κλπ.) ἢ με κάλυψιν (παράχωμα) χλόης (τριφυλλιοῦ, λαθουριοῦ κλπ.) δι' ὀργώματος;

Ἐξισωμένοτο με τῶν κτην. ζωϊκῶν. ἰσοσταθισμένοτο τῶν φυτικῶν. (με κῆν. τῆς νικοβ. κλπ.) μετὰ τὸν θερισμόν.

- 2) Πότε ἐγίνε τὸ πρῶτον χρῆσις χημικῶν λιπασμάτων εἰς τὸν τόπον σας; Ἐγένετο μετὰ τὸ 1927.

- ε'. Ἀπὸ πότε χρησιμοποιοῦνται: τὸ σιδηροῦν ἄροτρον καὶ αἱ γεωργικαὶ μηχαναὶ εἰς τὸν τόπον σας; Τὸ σιδηροῦν ἄροτρον. ἑξ. 1910 καὶ οἱ γεωργικαὶ μηχαναὶ μετὰ τὸν 2. Παγκόσμιον πόλεμον.

- 1) Σιδηροῦν ἄροτρον (τύποι αὐτοῦ, δηλ. μονόφτερο, δίφτερο κλπ.).

Εἰς ποῖα κτήματα ἐχρησιμοποιεῖτο (ἢ χρησιμοποιεῖται) κάθε τύπος;

Ποῖος κατασκευάζε, τὸ ἄροτρον τοῦτο ἢ ἀπὸ ποῦ ἐγίνετο ἡ προμήθεια αὐτοῦ; Μοκὸν τετρ. διγ. τετρ. το. βοτ. τετρ. ἀρ. αἰ. τετρ.

Διὰ τὴν ἐξισωτικὴν καὶ τὴν διγ. τετρ. διὰ τὴν γ. οὐκ εἰν. χ. οὐκ εἰν. Τὸ ἔργον κατασκευ. τὸ ἰσοσταθισμένοτο ἀπὸ κτην. ζωϊκῶν.

Παραθέσατε σχεδιαγράφημα (ἢ φωτογραφίαν) ἐκάστου τύπου σιδηροῦ ἄρότρου με τὰς ἀντιστοιχούς ὀνομασίας τῶν μερῶν αὐτοῦ, ὡς τοῦ κατωτέρω παρατιθεμένου.

1. Χερσὺν 2. Φτερά 3. Σαλιδάδι 10.

2. Καθάρσι 5. Ὑγι 8. Παράγνυ 9.

3. Μητροποδον 6. Κάροτσι 9.

Τὸ δίγ. τετρ. με δύο γ. τετρ.

- 2) Τρακτέρ (ἀπὸ πότε εἶναι ἐν χρῇσει;) Ἄρ. 1945.

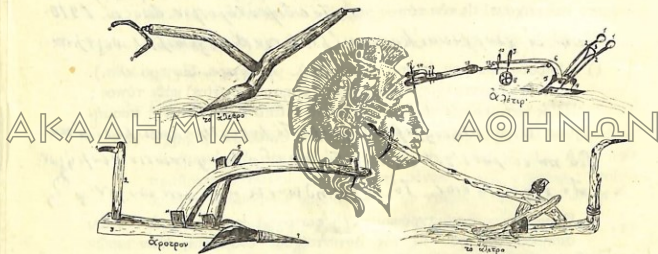
- 3) Μηχανὴ θερισμοῦ .. Ἄρ. 1945.

4) Μηχανή δεσίματος τῶν σταχύων (δεμαπτιῶν) *Δελ. ἐχθ. χρησίμωσι καὶ πλὴν*

5) Μηχανή ἀλωνισμοῦ *Ναυ. τ. αὐ. ἐ. τ. αὐ. 1945*.....

στ'. 1) Τὸ ξύλινον ἄροτρον. Ποῖος κατασκεύαζε (ἢ κατασκευάζει) τὸ παλαιὸν ξύλινον ἄροτρον

2) Ποία ἦτο ἡ μορφή τοῦ παλαιοῦ ξυλίνου ἀρότρου εἰς τὸν τόπον σας καὶ ποία εἶναι σήμερον. Ποῖαι διαφοραὶ ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν) εἰς τὸ χρησιμοποιούμενον ἄροτρον εἰς τὸν τόπον σας ἀπὸ τὰ εἰκονιζόμενα ἐνταῦθα ; —

3) Ἰχνογραφήσατε τὸ ξύλινον ἄροτρον⁽¹⁾ καὶ τὸν ζυγὸν ὡς ἀπαντᾶται εἰς τὸν τόπον σας καὶ παραθέσατε τὰ ἀντιστοιχοῦντα εἰς τοὺς ἀριθμοὺς ἐν χρήσει ὀνόματα τῶν διαφόρων μερῶν καὶ τῶν ἐξαρτημάτων αὐτοῦ. —

1.	6.	11.
2.	7.	12.
3.	8.	13.
4.	9.	14.
5.	10.	15.

(1) Ἐάν εἶναι δυνατόν ἀποστείλατε καὶ φωτογραφίαν.

(Εάν υπάρχουν διαφοραί, δύνασθε νὰ μεταβάλετε τὴν ἀνωτέρω ἀρί-
θμησιν).

- 4) Τὸ ὕνι. Τὸ ὕνι τοῦ ξυλίνου ἀρότρου ἦτο (ἢ εἶναι) μιᾶς μορφῆς
διὰ τὴν ἀροτρίασιν ὅλων τῶν εἰδῶν τῶν χωραφίων ; δηλ. τῶν
χωματερῶν (λιβάδια, κῆποι) καὶ τῶν πετρωδῶν. — Ἰχνογραφή-
σατε ἢ φωτογραφήσατε τὸ ἐν χρήσει ὕνι (ἢ τὰ ἐν χρήσει, ἐὰν
εἶναι διαφόρων τύπων) καὶ σημειώσατε τὴν χρήσιν ἐκάστου.

- 5) Ποῖον τὸ σχῆμα τῆς σπάθης τοῦ ἀρότρου;

- 6) Ἦτο (ἢ εἶναι) κατασκευασμένη ἐκ ξύλου ἢ σιδήρου;

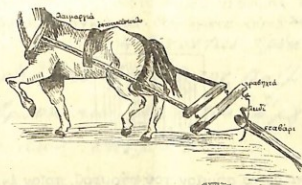
- 7) Ἐργαλεῖα διὰ τὴν κατασκευὴν καὶ ἐπιδιόρθωσιν τοῦ ἀρότρου
(π.χ. σκεπάρνι, πριόνι, ἀρίδι, ἀρνάρι, ξυλοφάϊ κλπ.).

.....

.....

.....

α) Ποίος ὄργωνε παλαιότερον (ἢ σημερινόν); 1) ἄνδρας (ὁ ιδιοκτήτης τοῦ ἀγροῦ ἢ ἄλλος). 2) γυναῖκα 3) υπηρέτης. Σημειώσατε ποία ἡ συνήθεια εἰς τὸν τόπον σας.

Οὐ δύναται διὰ τὴν πτωχὴν αἶψαν...
ἀφρύν... ἐλευθέρωλ γυναικας...
...τὸν ἐλάττητον... Τὸν δευτέρου...

β) 1) Περιγράψατε λεπτομερώς, πώς γίνεται το ζεύξιμον τῶν βοδιῶν (ἡ τοῦ βοδιοῦ, τοῦ ἀλόγου) εἰς τὸ ξύλινον ἄροτρον. (Παραθέσατε, εἰ δυνατόν, καὶ φωτογραφίαν)

2) Πώς γίνεται το ζεύξιμον εις τὸ σιδηροῦν ἄστρον *Παύροφιεν τὸν Ἰάσον*
καὶ βάλομεν τὴν ὀψήειαν, τὴν Τευθίαν, καὶ τραβήχῃ, τὴν Βεργατίαν, τὸ ἄστρον
καὶ δέχομαι τὰς ἐκείνης καὶ τὴν ὀψήειαν. ὡς καὶ τὴν Τεβαν ἀποχρᾶσθαι.

3) Πῶς κατευθύνει ὁ γεωργὸς τὰ ζευγμένα ζῶα (ἢ τὸ ζῶον) κατὰ τὸ ὄργανο· μὲ σχοινί, τοῦ ὁποῖου τὰ ἄκρα ἔχουν δεθῇ εἰς τὰ κέρατα τῶν ζώων ἢ ἄλλως ; (Περιγραφή καὶ σχεδιάγραμμα ἢ φωτογραφία).

Μέ. 6. οὐκί. τοῦ. οὐδοῦ. καὶ. αὐτοῦ. ἔχουσ. δεξιὰ. εἰς. τὴν
 γαβωβριανὰ. τοῦ. Ἰσθμ. καὶ. εἰς. τὰ. χειρὶμα. τοῦ. ἀρσένου
 "ὅ. τα. δεξιὰ. καὶ. ἑτα. ἀριστερά. δεξιὰ. καὶ. τοῦ. ὀνόματι.

Εἰς ποῖα ὀργώματα (σποράς) γίνεται χρῆσις τῶν τρόπων τούτων ἢ ἄλλων. *Σίχεται... αραβόσιον... εἰς... ζα... αραβόσιον... ὁρ... αραβόσιον...*

γ) Ἀροτριάσεις (ὀργώματα) τοῦ ἀγροῦ πρὸ τῆς σποράς :

- 1) Διὰ τὴν σποράν δημητριακῶν. Πόσα ὀργώματα ἐγίνοντο (ἢ γίνονται) καὶ πότε, δηλ. κατὰ ποίαν χρονικὴν περίοδον. Πῶς λέγονται (ὀνοματολογία) τὰ ὀργώματα αὐτά π.χ. καλλουργία, διβόλισμα, γύρισμα κλπ. *Σίχεται... τρία... ὀργώματα...*

γιατὰ τοὺς ἡπῆναι... αραβόσιον... αραβόσιον... αραβόσιον... αραβόσιον... αραβόσιον... αραβόσιον... αραβόσιον... αραβόσιον...

- 2) Διὰ τὸ φύτευμα κηπευτικῶν. (Ἀπαυτήσατε ὁμοίως, ὡς ἀνωτέρω)

τρία... αραβόσιον... αραβόσιον... αραβόσιον... αραβόσιον... αραβόσιον... αραβόσιον... αραβόσιον...

- 3) Ἐπὶ πόσα ἔτη δέον νὰ ἀφεθῇ ἀσπαρτον τὸ χωράφι, δηλ. εἰς ἀγρὰνάπαυσιν, διὰ νὰ σπαρθῇ κατόπιν σιτάρι ἢ ἄλλο δημητριακόν...

τρία... αραβόσιον... αραβόσιον... αραβόσιον... αραβόσιον... αραβόσιον... αραβόσιον... αραβόσιον...

- 4) Πόσα ὀργώματα γίνονται διὰ κάθε εἶδος καλλιέργειας (σίτου, κριθῆς, ἀραβοσίτου, ψυχανθῶν, κηπευτικῶν εἰδῶν κλπ.) καὶ κατὰ ποίαν ἐποχὴν *Σίχεται... αραβόσιον... αραβόσιον... αραβόσιον... αραβόσιον... αραβόσιον... αραβόσιον... αραβόσιον...*

- 5) Ποῖα ἐργαλεῖα ἢ σκεύη χρησιμοποιοῦνται : α) κατὰ τὴν σποράν. π.χ. τὸ **δισάκι** εἰς αὐτὸ περιέχεται ὁ σπόρος καὶ ἐξ αὐτοῦ λαμβανόμενος διασκορπίζεται ἐπὶ τοῦ ἐδάφους ; . *Τὸ... αραβόσιον...*

γιατὰ... αραβόσιον... αραβόσιον... αραβόσιον... αραβόσιον... αραβόσιον... αραβόσιον... αραβόσιον...

β) Μὲ ποῖα γεωργικὰ ἐργαλεῖα (ἢ τυχὸν ἄλλα μέσα): 1) καθαρίζονται : τὸ ποδᾶρι, τὰ φτερά (παρούτια) κ.ἄ. καὶ τὸ ὄνι κατὰ τὴν ἀροτρίασιν (ὀργωμα, ἀλέτρισμα, κάμωμα κλπ.) ἀπὸ τὸ χῶ-

μα ἢ τὰ χόρτα, ριζίδια, τὰ ὁποῖα κολλῶνται εἰς αὐτά. Μὲ ἐλλειψοειδῇ σιδηρᾷ ράβδον, ἢ ὁποῖα ἔχει τοποθετηθῇ εἰς τὸ ἐν ἄκρον τοῦ βουκέντρου ἢ μὲ ἄλλον τρόπον; *με. πην. Γ. 2. 6. 7. 8. 9.*

Εἰς τὴν π. ο. 2. 6. 1. 2. εἶται. πεποδοτημένη. εἰς. π. 2. 6. 1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100.

2) Γίνεται μετὰ τὸ ὄργωμα ἰσοπέδωσις τοῦ χωραφιοῦ (σβάρνισμα, διβόλισμα); *Γ. 1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100.*

Εἰς τὴν π. ο. 2. 6. 1. 2. εἶται. πεποδοτημένη. εἰς. π. 2. 6. 1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100.

3) Ἡ σκαφή μερῶν τοῦ ἀγροῦ ποὺ δὲν ἔχουν ὀργωθῇ (μὲ σκαλίδα, τσαπὶ κ. ἄ.); Νὰ γίνῃ εἰς τὴν θέσιν τῶν ὥς ἄνω (1 - 3) ἐρωτημάτων περιγραφή ἐκάστου ἐν χρήσει ἐργαλείου καὶ νὰ παρατεθοῦν σχεδιάσματα ἢ φωτογραφίαι. (Παρατίθενται ἐνταῦθα ἐνδεικτικῶς σχεδιάσματά τινων ἐκ τούτων).

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

γ) Ἐργαλεῖα διὰ σκάψιμον καὶ σκάλισμα τοῦ ἀγροῦ ἢ τοῦ κήπου· π.χ. ὁ κασμάς, ἡ τσάπα κ.ἄ. (Σημειώσατε τὸ ὄνομα, τὴν χρῆσιν

ἐκάστου καὶ παραθέσατε ἰχνογράφημα ἢ φωτογραφίαν)

Ταύρα (Αΐτινα) ως το υπέρθετον του έρω
την ταυρογύον (εργίον) ... 11. 20. 70.

- 6) Ποια πρόσωπα βοηθοῦν τὸν ζευγολάτην (ἢ ζευγάν) εἰς τὸ ὄργωμα καὶ πῶς καλοῦνται οἱ βοηθοὶ οὗτοι ὥς καὶ αἱ ἐργασίαι ποὺ ἐκτελοῦν
 Ὁ ἐργάτης βοηθῶν, ὅστις ἀντιλαμβάνεται τὸν τεύχος ἀντι-
 ναι, ἀνιᾶται, ὅτι δὲν δύναται νὰ ὀρθώσῃ τὸ ἄροτρο.
- 7) Ποία χωράφια ἐκαλλιεργοῦντο (ἢ καλλιεργοῦνται) διὰ τὴν σπο-
 ρὰν ὀσπρίων. Πῶς ἐγένετο ἡ σπορά καὶ ἡ καλλιέργεια ἐκάστου
 εἶδους. Ἰ.α'. ἀντιναι, ὡς πρὸς τὴν ἡλικίαν, ὡς πρὸς τὴν ποσότητα
 τῆς σπορᾶς (αὐτὴν καὶ τὴν καλλιέργειαν ἐκτελεῖται ἀπὸ τὸν ἴδιον ἄνθρωπον
 ἢ ἀπὸ ἄλλου, ὡς πρὸς τὴν ποσότητα, ὡς πρὸς τὴν ἡλικίαν καὶ ἡλικίαν.
- 8) Ποία χωράφια ἐκαλλιεργοῦντο (ἢ καλλιεργοῦνται) διὰ τροφὰς τῶν
 ζώων· π.χ. ρόβη, σανόν, τριφύλλι κ.ά. Ἰ.α'. ἀντιναι, ὡς πρὸς τὴν ποσότητα
 τῆς τροφᾶς, ὡς πρὸς τὴν ἡλικίαν, ὡς πρὸς τὴν ποσότητα, ὡς πρὸς τὴν ἡλικίαν.
- 9) Πῶς ἐγένετο πρὸ τοῦ 1920 (ἢ σήμερον) ἡ καλλιέργεια τῶν γεωμή-
 λων· ἐσπέρνουντο ἢ ἐφυτεύοντο εἰς αὐλάκια ἢ πρασιῆς (βραγιῆς),
 καὶ ἄλλως. Ἐγὼ τεύχοντο καὶ φυτεύονταν εἰς αὐλάκια καὶ
 ὁδοὺς, ἐκτελεῖται τὸν πόλεμον, ἐκτελεῖται τὸν πόλεμον, ἐκτελεῖται τὸν πόλεμον.

Β. ΘΕΡΙΣΜΟΣ

α. Ἐργαλεῖα θερισμοῦ.

- 1) Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον ἐθερίζοντο παλαιότερον τὰ δημητριακά.
(Παραθέσατε τὸ ὄνομα καὶ ἰχνογράφημα ἢ φωτογραφίαν αὐτοῦ.

π.χ. με τὸ δρεπάνι, τὸ μαχαίρι κλπ.)
π.δ.ε.ρ.ι.λ.ο.χ.τ.ο. μ.ε. δ.ρ.ε.π.α.ν.ι.ο. ὀ.δ.ο.ν.τ.ω.τ.ῶ.ς. ζ.ο.ῖ.ο.
τ.ι.α.τ.ω.τ.ῆ.ρ.ω. ε.χ.έ.δ.ι.ο.

Ἐάν ᾤσαν (ἢ εἶναι ἀκόμη ἐν χρήσει) διαφόρων εἰδῶν δρεπάνια ἢ ἄλλα μέσα θερισμοῦ, παρακαλοῦμεν νὰ τὰ περιγράψετε· ἐπίσης νὰ σχεδιάσετε τὰ ἐργαλεῖα ἢ νὰ τὰ φωτογραφήσετε.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

- 2) Μὲ δρεπάνια ἢ μὲ ποῖα ἄλλα ἐργαλεῖα (π.χ. κόσσες) ἐθερίζοντο (ἢ θερίζονται) τὰ χόρτα (π.χ. τὸ τριφύλλι κλπ.) διὰ τροφήν τῶν ζώων (βλ. παράδειγμα εἰς τὴν κατωτέρω εἰκόνα). *μ.ε. ζ.ι.ο. β.β.ε.β.*

- 3) Ἡ λεπίς (δηλ. ἡ κόψη) τοῦ δρεπανιοῦ ἢ ἄλλου θεριστικοῦ ἐργαλείου ἦτο ὁμαλὴ ἢ ὀδοντωτή; (Σχεδιάσατε αὐτήν).
τοῦ δ.ρ.ε.π.α.ν.ι.ο. ὀ.δ.ο.ν.τ.ω.τ.ῆ.ς. τ.ῆ.λ. τ.ι.α.τ.ω.τ.ῆ.ρ.ω. ὀ.δ.ο.ν.τ.ῶ.ς. ζ.ο.ῖ.ο.
ὀ.δ.ο.ν.τ.ῶ.ς. ζ.ο.ῖ.ο. τ.ῆ.λ. τ.ι.α.τ.ω.τ.ῆ.ρ.ω. ε.χ.έ.δ.ι.ο.
- 4) Πῶς ἦτο κατεσκευασμένη ἡ χειρολαβή του· (σχεδιάσατε ἢ φωτογραφήσατε αὐτήν). Ὁ σιδηροῦς σκελετὸς πῶς ἐλέγετο; *ἡ χειρολαβή. ἡ κο. κατεσκευασμένη. μ.ε. τ.ῆ.λ. τ.ι.α.τ.ω.τ.ῆ.ρ.ω. ε.χ.έ.δ.ι.ο.*
τ.ῆ.λ. τ.ι.α.τ.ω.τ.ῆ.ρ.ω. ε.χ.έ.δ.ι.ο. τ.ῆ.λ. τ.ι.α.τ.ω.τ.ῆ.ρ.ω. ε.χ.έ.δ.ι.ο.

5) Ποῖος κατεσκεύαζεν αὐτὰ τὰ θεριστικά ἐργαλεῖα· (π.χ. τὰ δρεπά-
νια κ.ἄ.) Τ.δ. ἐργ. 29'60.....

6) Ἡ το παλαιότερον (ἡ εἶναι ἀκόμη) ἐν χρήσει καὶ ὁ θερισμός μὲ τὰς
χεῖρας, δηλ. δι' ἐκρίζωσης καὶ ὄχι διὰ κοπῆς τῶν δημητριακῶν ἢ
ὀσπρίων (π.χ. τῆς κριθῆς, τῶν ρεβιθῶν) ἢ τροφῶν τῶν ζώων
(τῆς ρόβης κλπ.). *Ἰ. Δερ. 64. ὁ. τῶν ἀνηρηταίων. ἐφίκετο
ταῖς χεῖρσι. Διδ. δρεφαι. ελ. τῶν ἀβαρ. ὁ. δι. Δερ. 1. ὁ. εὐ.*

β. Θερισμός τῶν δημητριακῶν.

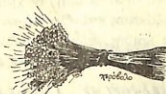
1) Εἰς ποῖον ὕψος ἀπὸ τοῦ ἐδάφους ἐθερίζοντο (ἢ θερίζονται) μὲ τὸ δρεπάνι ἢ ἄλλο κομπτερόν μέσον ὁ σίτος, ἡ κριθή, ἡ βρώμη, ἡ σικάλις κλπ. *Εἰς ὑψὺς 0,30 εἰς 0,50 εἰς 0,70 εἰς 1,00 εἰς 1,50*

2) Οί στάχυες που έμεναν (ή μένου) εις τὸ χωράφι μαζί με τήν ρίζαν μετά τὸν θερισμὸν πῶς ἐλέγοντο (ή πῶς λέγονται). *ἡ ἀπορία*

3) Ποῦ ἀκολουθοῦν τοὺς θεριστὰς ἀλλὰ πρόσωπα (γυναῖκες ἢ παιδιὰ),
τὰ ὅποια παραλαμβάνουν ἀπ' αὐτοῦ τὰ δράγματα (δραξίς,
πιάσματα, χεριές, χερόβολα) τῶν σταχυῶν καὶ τὰ τακτοποιοῦν ἐπὶ
τοῦ ἐδάφους. Μήπως οἱ ἴδιοι οἱ θερισταὶ ἀποθέτουν ἐπὶ τοῦ ἐδά-
φους τὰ δράγματα ; . . *οἱ. ἰ. δ. οἱ. οἱ. δ. ε. ρ. ο. ζ. α. ι. . .*
. σ. ω. ρ. δ. ε. τ. ο. ν. . ε. ω. ι. τ. ω. ε. δ. ε. ν. ο. . τ. ι. λ. (χ. ε. ρ. ι. ε.) . . .

4) Πῶς τοποθετοῦνται τὰ δράγματα (οἱ χεiriές) ἐπὶ τοῦ ἐδάφους. Πολλὰ ὁμοῦ; Πόσα; Μήπως τοποθετεῖται ἕκαστον δράγμα (πίεσμα τῆς χειρὸς) χωριστά; Ὅπου τοποθετοῦνται πολλὰ μαζί, αἱ κεφαλαὶ τῶν σταχύων εὐρίσκονται πρὸς τὴν αὐτὴν κατεύθυνσιν ἢ διασταυρῶνται. (Περιγράψατε λεπτομερῶς) *οἱ χεiriές ἐκτετατοῦντο ἀπαραγρηγῶς πρὸς τὸ ἐδάφος, ἀνέτειλάν ἐξ ὧν αὐτῶν. ἡ γ. ο. ζ. αἱ. ἐξ ὧν ἐκτετατοῦντο. ἀπὸ αὐτῶν. κατενύχθησαν.*

5) Πώς λέγονται τὰ τοποθετούμενα μαζί δράγματα ; Πολλαχοῦ κα-
λοῦνται ἀγκαλιές. *Ἀγκυλὴ χιεύ.*

γ. Οἱ θερισταί.

1) Ποιοὶ θερίζουν : ἄνδρες καὶ γυναῖκες ; Ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν)
θερισταί, οἱ ὅποιοι ἤρχοντο ὡς ἐπαγγελματίαι δι' αὐτὸν τὸν
σκοπὸν ἀπὸ ἄλλου τόπου καὶ ποῖον ;

*Ἀνδρες καὶ γυναῖκες ὑπάρχοντες ἐπὶ τῇ ἐργασίᾳ
θεριστῶν ἀπὸ τῶν τόπων τῶν τριῶν.*

2) Πῶς ἡμείβοντο οὗτοι με ἡμερομίσθιον (μεροκάματο) ἢ κατ'
ἀποκοπὴν (ἐξοκότη). Ποία ἦτο ἡ ἀμοιβή—εἰς χρήμα ἢ εἰς
εἶδος ; Τὸ ἡμερομίσθιον ἦτο μετὰ παροχῆς φαγητοῦ ἢ ἀνευ
φαγητοῦ ; (Παραθέσατε μετὰ τὰς πληροφορίας καὶ τὴν σχετικὴν
εἰς τὸν τόπον σας ὀνοματολογίαν).

*ἤμειβοντο αὐτοὶ καὶ ἡμερομίσθιον καὶ ἀμοιβήν...
καὶ αὐτοὶ καὶ ἀμοιβήν (ἐξοκότη). ἡ ἀμοιβή...
τῶν τριῶν ἐκ τῶν ἀποκοπῶν καὶ ἀνευ φαγητοῦ...
καὶ ἀμοιβήν.*

3) Οἱ ἄνδρες ἢ αἱ γυναῖκες ἔφερον τι εἰς τὰς χεῖρας πρὸς προφύ-
λαξιν, ἰδίᾳ τῆς ἀριστερᾶς, κατὰ τὸν θερισμόν ; Ἐπίσης κατὰ
τὴν ἑναρξιν τῆς ἐργασίας τὴν πρώτην ἡμέραν περιεβάλ-
λοντό τι εἰς τὴν μέσσην τοῦ σώματος διὰ νὰ μὴ αἰσθάνωνται
κόπωσιν (δηλ. νὰ μὴ πονῇ ἡ μέση των) ;

*εἰς τὰς χεῖρας τῶν τριῶν ἐκ τῶν ἀποκοπῶν...
ἐκ τῶν ἀποκοπῶν τῶν τριῶν.*

- 4) 'Εδίδετο (ἢ δίδεται) προσοχή ὡς πρὸς τὴν ἡμέραν τῆς ἐβδομάδος ἢ τοῦ μηνὸς καθ' ἣν πρέπει νὰ ἀρχίσῃ ὁ θερισμός ;

ο.ὐ.δ.ε.μ.ι.ο... α.ρ.α.β.α.χ.η. ε.δ.ι.δ.ε.τ.ο.....

- 5) 'Ετραγουδοῦσαν (ἢ τραγουδοῦν) κατὰ τὸν θερισμὸν σχετικὰ τραγούδια ; Καταγράψατε αὐτά. *καὶ ἐτραγουδοῦντες...*

*1) Πάχα περσὶδε καὶ φωνὰ. στὸ ἄρμα παραβῆναι, καὶ τὸ ἐνδοξὸν περσὶδε
 ὄχλου τὸ μαρτυρεῖ. Σὶά εἶ το' ἄνω τοῦτου. Ροῖ δὲ. Μὲν ἀνὰ καὶ. στὸ παραβῆναι
 ἡ' οἷα τὸ ἀνὰ καὶ. Σὺς δὲ Σὺς δὲ τὰ πλινθονότια δευταρῶς. Τὸ ἔρημο τὸ ἀνὰ καὶ
 τὸ μαρτυρεῖ. ὡς φωνὰ καὶ τὸν δὲ καὶ τὸν ἄρμα περσὶδε.*

- 6) Ποῦ τὴν τελευταίαν ἡμέραν τοῦ θερισμοῦ, προτοῦ τελειώσουν, ἀφήνουν εἰς τὸ χωράφι ἓνα μέρος αὐτοῦ ἀθήριστον. Τί κάμνουν τοὺς στάχους ποὺ μένουν ἀθήριστοι ; (Εἰς τινὰς τόπους θερίζουν τὸ μέρος αὐτὸ σταυροειδῶς καὶ μὲ τοὺς ἀποκοπέντας στάχους πλέκουν σταυρὸν ἢ ψάθην, τὴν ὁποίαν τοποθετοῦν εἰς τὸ εἰκονοστάσι κλπ.)

Περιγράψατε λεπτομερῶς ὅπου ὑπάρχει σχετικὸν ἢ ἄλλο τι ἔθιμον. *ἡ' οἷα τὸ ἀνὰ καὶ. Σὺς δὲ Σὺς δὲ τὰ πλινθονότια δευταρῶς. Τὸ ἔρημο τὸ ἀνὰ καὶ.*

... καὶ... ο.ὐ.δ.ε.μ.ι.ο... ε.δ.ι.δ.ε.τ.ο... α.ρ.α.β.α.χ.η. ε.δ.ι.δ.ε.τ.ο.....

δ. Τὸ δέσιμον (δεμάτιασμα) τῶν σταχῶν.

- 1) Πότε ἐγίνετο τὸ δεμάτιασμα, ἤτοι τὸ δέσιμον, τῶν θερισμένων σταχῶν. Ποίαν ἡμέραν ; 'Αμέσως μετὰ τὸν θερισμὸν ; Τὸ ἐσπέραιον ἢ μήπως ἔπρεπε νὰ μείνουν οἱ στάχυες εἰς τὸν ἥλιον πρὸς ξήρανσιν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ; *ἔχινε το... τὰς ἀρὰς
 καὶ ὡς... τὴν... ἔχινε το... τὰς ἀρὰς...*

- 5) Τὸ ἀλῶνι ἀνήκει εἰς μίαν μόνον οἰκογένειαν ἢ εἰς περισσοτέρας ;
ἐὰν τοῦτο ἀνήκη εἰς πολλὰς οἰκογενείας, πῶς γίνεται ἡ χρη-
σίς του, δηλ. μὲ ποίαν σειρὰν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ; *Τὸ αἶψον*
ἀνίσταται. εἰς λίαν. οὐλοφ. ἐνέειται. ἢ. εἰς περιεσπέρου.
Ἡ χρῆσις τὴν γίνεται. ἢ. τὴν δέρας.

- 6) 'Από πότε αρχεται τὸ ἀλώνισμα καὶ πότε λήγει ; *ἤμχ.ε.241*
α.ω.ε. ζω. ἡμχ.ε. 21.αι. 7.ε.ε.ω.ε.ι.ζο.χ. β.υ.ζ.ου.ε.ζο.ρ.

- 7) Εἶδη ἀλωνιδῶν (ἀναλόγως τῆς κατασκευῆς των)· π.χ. χωματάλωνα (μὲ δάπεδον ἐκ χῶματος)· πετράλωνα (μὲ δάπεδον ἐστρωμένον μὲ πλάκες).

(Περιγράψατε την κατασκευήν ἑκάστου καὶ παραθέσατε σχέ-
διασμα ἢ φωτογραφίαν αὐτοῦ) *Ματρίμουνάκιτο, εἰς ἐκχρήσιμ.*

Με αὐτὴν χάρω διὰ τὰς χάριτας τοῦ κυρίου καὶ ἡτο ὑψηλοτέρων ἀνδρῶν

ἡ δὲ ἀρχὴ τοῦ ἔτους (1922)

8) ὥς επισκευάζεται τὸ ἁλὼν ἑκάστον ἔτος πρὸ τῆς ἐναρξέως τοῦ ἁλωνισμοῦ· (π.χ. τοῦ χωματάλωνου· καθαρισμὸς αὐτοῦ καὶ ἐπάλειψις τοῦ δαπέδου καὶ τοῦ γύρω τοιχώματος, ὅπου ὑπάρχει, μὲ πηλὸν ἐκ χώματος ἢ συνήθως διὰ μείγματος κόπρου βοῶν καὶ ἀχύρων). *Μαθητ. 23. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35.*

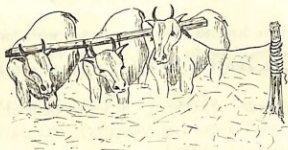
αὐδεΐα ὅζην ἔργασι χίρειται.....

- 9) Ἡ ὥς ἄνω προετοιμασία τοῦ ἁλωνιοῦ καὶ ἡ ἔναρξις τοῦ ἁλωνι-
σμοῦ γίνεται ὠρισμένην ἡμέραν καὶ ὥραν ; *Σύκλ. γαλ. παρ*
ἐξουρεται ὡρῶν ἡ προετοιμασία τοῦ ἁλωνιοῦ
καὶ τὰς ὥρας τοῦ ὡρῶν οἱ ἀγῶνες ἐμὲν.....

- 10) Πῶς γίνεται ἡ τοποθέτησις εἰς τὸ ἄλῳνι τῶν δεματιῶν, ὅπου ὑπάρχει ἄλωνόστυλος, ὡς καὶ τὸ ἄπλωμα τῶν σταχύων πρὸς ἄλῳ-

νισμόν ; Περιγράψατε τὸν τρόπον τοῦτον ἢ οἷονδήποτε ἄλλον.

Γίνεται μ.ε.τα.στάχυα.βωόντων. ἡρώων.σταχυών
 δε. γίνεται. βωόντων. το.βωόντων.το.βωόντων. ὁ.βωόντων. τα.
 ..δε.βωόντων.....

11) Πῶς γίνεται τὸ ἀλώνισμα τῶν σταχυῶν διὰ τῆς χρησιμοποιοῦ-
 ῆσεως ζῶων (βοῶν, ἵππων κλπ.).

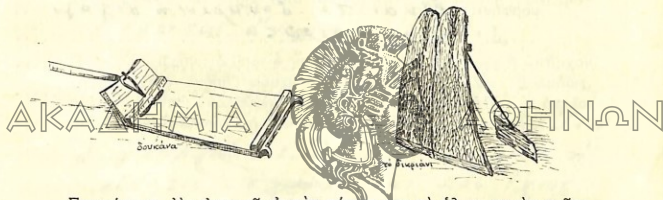
α) Ἀλώνισμα πρὸς ἀχυροποίησιν τῶν σταχυῶν διὰ τῆς καταπατή-
 σεως αὐτῶν ὑπὸ περιφερομένων ζῶων (βοῶν, ἵππων κλπ.).
 Πολλαχοῦ τοποθετεῖται πρὸς τοῦτο καθεῶς εἰς τὸ μέσον τοῦ ἀλω-
 νισμοῦ ἑλκινος στύλος, ἔχων δύο μέτρων (καλούμενος σπηγερός,
 στρούλουρας, δοικάνη, βουκάνη κ.ἄ.), ἀπὸ τοῦ ὁποίου ἐξαρτῶν-
 ται σχοινία, ὥς εἰς τὸ ἀνωτέρω σχεδιαγράφημα, διὰ νὰ συγκρατοῦν-
 ται ἀπὸ τὸ ἕτερον ἄκρον τῶν τῶν ζῶα, ὥστε νὰ περιφέρωνται κυκλι-
 κῶς, «νὰ ἔρχωνται γῦρες», καὶ οὕτω νὰ κόβουν τὰ στάχυα.....

Γίνεται διὰ τῆς χρησιμοποιοῦσεως. ἡρώων. τα.
 δε. γίνεται. βωόντων. το.βωόντων.το.βωόντων. ὁ.βωόντων. τα.
 ..δε.βωόντων.....

β) Πῶς ζεύονται οἱ βόες, τὰ ἄλογα κλπ. διὰ τὸν τρόπον τοῦτον τοῦ
 ἀλωνισμού. Πῶς συνδέεται τὸ σχοινὶ ἀπὸ τὸν κάθετον ἀλωνό-
 στύλον μὲ τὰ ζῶα; (Εἰς τινὰς τόπους δένεται τὸ σχοινὶ εἰς θηλειές,
 αἱ ὁποῖαι περιβάλλουν τὸν λαιμόν τῶν ζῶων. Εἰς ἄλλους τόπους
 εἰς τὸ ἀλώνισμα διὰ τοῦ τρόπου τούτου δὲν ὑπάρχει στύλος εἰς τὸ
 μέσον τοῦ ἀλωνισμοῦ. Τὰ ἀλωνίζοντα ζῶα περιφέρονται συνδε-
 μένα εἰς σειρὰν διὰ σχοινίου, τὸ ὁποῖον σχηματίζει θηλειές περὶ τὸν
 λαιμόν ἐκάστου ζώου. Περιγράψατε ὅπου ὑπῆρχεν (ἢ διατηρεῖται
 ἀκόμη) ἀλωνισμὸς κατὰ τὸν ἕνα ἢ τὸν ἄλλον τρόπον, παραθέτον-

τες καὶ σχετικὰς φωτογραφίας ἢ ἰχνογραφήματα) *Δέκεται δὲ
νυκτιζῶν. περιγραφῇ τῶν ἀγνιστῶν ἰσχυρῶν πρὸς ὅσα εἶναι
συνδεθέντα διὰ σχοινίων. πρὸς εἶναι γὰρ ὁ πρὸς τῶν μακρῶν ἐκτετα-
σθαι εἶναι. διὰ πρὸς σχοινίων. πρὸς εἶναι. εἰς τὸ εἶναι. Δέκεται τὸ
σχοινίον. ἐν τῷ ἰσχυρῶν πρὸς εἶναι. πρὸς εἶναι. πρὸς εἶναι. πρὸς εἶναι.
πρὸς εἶναι. πρὸς εἶναι. πρὸς εἶναι. πρὸς εἶναι. πρὸς εἶναι. πρὸς εἶναι.*

- γ) Ποῦ ἀντὶ τοῦ ἄλωνισμού διὰ τῶν ποδῶν χρησιμοποιεῖται καὶ μη-
χανικὸν ἄλωνιστικὸν μέσον· π. χ. χονδρὴ ἐπιμήκης σανὺς εἰς
ἐν τεμάχιον ἢ δύο, προσαρμοζόμενα. Αὕτη ὠπλισμένη εἰς τὴν κάτω
ἐπιφάνειαν διὰ κοπτερῶν μεταλλίνων ἐλασμάτων ἢ ἀποσχίδων
σκληροῦ λίθου ἐξαρτᾶται ἐκ τοῦ ζυγοῦ ἐξευγμένων ζώων, σύρεται
δ' οὕτω κυκλικῶς ἐντὸς τοῦ ἄλωνίου ἐπὶ τῶν ἐστρωμένων σταχύων
διὰ τὸν ἄλωνισμόν των.

Σημειώσατε, ἐὰν ἀπαντᾷ εἰς τὸν τόπον σας τὸ ἄλωνιστικὸν τοῦτο
μηχάνημα ἢ ἄλλο τι, τὸ ὄνομα αὐτοῦ (π. χ. δουκάνα, δικριάνι,
βωλόσυρος), περὶ τῆς κατασκευῆς του, τὸ σχῆμα καὶ τὰς συνήθεις
διαστάσεις. Ἀπὸ ποῦ τὸ ἐπρομηθεύοντο παλαιότερον καὶ σήμε-
ρον. Ἐπίσης πῶς γίνεται ἡ χρῆσις του καὶ διὰ ποῖα δημητρι-
ακά. Ἠλωνίζοντο (ἢ ἄλωνίζονται) ὅλα τὰ δημητριακά με ἄλωνι-
στικὸν μηχάνημα; Μήπως π.χ. ἡ κριθή καὶ τὰ ὄσπρια (κουκκιά,
ρεβίθια κ.ἄ.) ἡλωνίζοντο διὰ τῶν ποδῶν ζώων ζευγνυσμένων καὶ
περιφερομένων ἐπὶ τῶν σταχύων τούτων; *μηχανισμοί
δὲ πρὸς τὴν ἐκτέλεσιν τῆς ἐργασίας. Δέκεται δὲ πρὸς τὴν ἐκτέλεσιν τῆς ἐργασίας.*

δ) Ἀπὸ ποίαν ὥραν τῆς ἡμέρας ἀρχίζει ὁ ἀλωνισμός, κατὰ ποίαν δὲ διακόπτεται διὰ τὰ ἐπαναληφθῇ τὴν ἐπομένην. ; 0. αὐτοματός

ἀρχὶ δὲ τὰς ἀπειρὰς ἀπὸ (9-10) καὶ τῶν ἐκείνῃ
τὰς ἀπογεύσας τὰς ἀπὸ (4-5) δὲ καὶ ἐκείνῃ
καὶ τῶν ἐκείνῃ ἀπὸ (4-5) δὲ καὶ ἐκείνῃ...

12) Ποια άλλα άλωνιστικά έργα/είδη είναι εν χρήση; (Είς τινες τόπους χρησιμοποιείται επίμηκες ξύλον, τὸ ὁποῖον, καλούμενον διχάλι, δικούλι, δουκράνι κλπ., ἔχει τὸ ἄκρον ὀδοντωτὸν ὑπὸ τὴν κατωτέρω μορφήν): *Εἰ.ν.αι.τ.δ. δουκράνι ἢ διχάλι...*

...بسم الله الرحمن الرحيم...

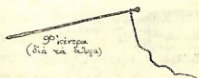

13) Κατά την διάρκεια του άλωνισμού ο γεωργός με το δισχάλι ή το δικράνι, έρχόμενος γύρω εις το άλωνι, ρίπτει εντός του κύκλου τον όποιον διαγράφουν τὰ ζῶα ή το άλωνιστικόν μηχανήμα τους άκόπουι στάχυι ; ... *Ναι*

14) Ἦτο ἐν χρήσει εἰδικὴ ἀλωνόβεργα διὰ τὴν ὁδήγησιν καὶ τὸ κτύπημα τῶν ζώων ; (Ἐν Κρήτῃ λέγεται αὕτη βουκέντρι· ἀλλαχοῦ φ' ἐκέντρα). Πόσον μῆκος εἶχε καὶ ποία ἡ κατασκευὴ της ; (Σχεδιάσατε τὴν ράβδον αὐτὴν). (Βλέπε κατωτέρω εἰκόνα).....

Ναι... Πήγεται να δουλέϊ.

- 15) Πῶς λέγεται ἡ ἐργασία τοῦ ἀλωνίσματος ἐνὸς ἀπλώματος, δηλ. ἐνὸς στρώματος σταχύων ἐντὸς τοῦ ἀλωνιοῦ. (Ἐν Κρήτῃ καλεῖται δούλα). Πόσαι στρώσεις (δηλ. ἀπλώματα) σίτου, κριθῆς, βρώμης κλπ. ἤλωνίζοντο καθ' ἡμέραν. *Ἡ ἐργασία τοῦ ἀλωνιῦ λέγεται δούλα. (σταχὺ ἀπλῶμα τῶν δέμας τῶν ἐφ' οὗ ἀλωνίζοντο). Μία στρώσιν τὴν ἡμέραν.*

- 16) Πῶς λέγονται οἱ ἀλωνισθέντες στάχυες, προτοῦ λιχνισθοῦν διὰ νὰ ἀποχωρίσθουν τὰ ἄχυρα ἀπὸ τὸν καρπὸν ; (ἐν Κρήτῃ : μάλαμα)
... λέγονται... ἄχυρα...

- 17) Ποιοὶ ἀλωνίζουν : ὁ ἴδιος ὁ γεωργὸς με ἰδικά του ζῶα ἢ ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν ἀκόμη) εἰδικοί ἀλωνισταὶ (ἐν Αἰτωλίᾳ : βαλμάδες, δηλ. τσοπάνηδες, καλούμενοι ἀλωνοῦν καὶ ἀγωγιάτες), οἱ ὅποιοι εἶχον βόδια ἢ ἀλογα καὶ ἀνελάμβανον τὸν ἀλωνισμὸν. *... γεωργὸς με ἰδικά του ζῶα ἢ ὑπῆρχον εἰδικοί ἀλωνισταὶ (ἐν Αἰτωλίᾳ : βαλμάδες, δηλ. τσοπάνηδες, καλούμενοι ἀλωνοῦν καὶ ἀγωγιάτες), οἱ ὅποιοι εἶχον βόδια ἢ ἀλογα καὶ ἀνελάμβανον τὸν ἀλωνισμὸν.*

- 18) Πλὴν τοῦ μέσου τούτου με ζῶα καὶ με ἀλωνιστικὸν ἐργαλεῖον ὑπῆρχον παλαιότερον εἰς χρῆσιν ἄλλα μέσα χωρισμοῦ τοῦ καρποῦ ἀπὸ τοὺς στάχυς· π.χ. τὸ κοπάνισμα αὐτῶν με χονδρὸν ξύλον (τὸν κόπανον) ἢ με ἄλλον τρόπον ; (βλ. κατωτέρω ἐν σελ. 26 εἰκόνα). *... με χονδρὸν ξύλον (τὸν κόπανον) ἢ με ἄλλον τρόπον ;*

- 19) Ὁ κόπανος οὗτος πῶς ἐλέγετο· ἐκ ποίου ξύλου κατεσκευάζετο· πόσον μῆκος καὶ πᾶχος εἶχε καὶ ποῖον τὸ σχῆμά του ;

- 20) Τὸ κοπάνισμα τῶν σταχύων ἐγίνετο εἰς τὸ ἀλώνι ἢ εἰς τὴν αὐλήν;
Διὰ ποῖα δημητριακὰ ἐγίνετο (ἢ, γίνεται) χρήσις τοῦ κοπάνου
(π.χ. φακῆς, ρεβιθιῶν κλπ.). *Δεν γίνεται ποσόν τι...*

*Γίνεται χρῆσις ποσόν τι... εἰς τὸ γαστήρ, πλεονεξία
γαστρίδος, ἡραβόειτα κλπ.*

κοπανὸς εὐρογυλὴ

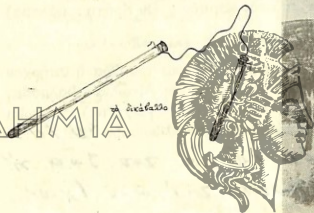

ξύλο καμπύλῳ διὰ τὸ κοπάνισμα
μικρῶν σπόρων δημητριακῶν...

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ἀκρίβεια

ΑΘΗΝΩΝ

Ὑπὸ πόσων καὶ ποίων προσώπων ἐγίνετο· μόνον ὑπὸ τῶν μελῶν
τῆς οἰκογενείας ἢ καὶ συγγενῶν; Ἀνελάμβανον τὸ ἔργον τοῦτο
ἄλλα πρόσωπα ἐπ' ἀμοιβῇ; Πῶς ἐκαλοῦντο τὰ πρόσωπα αὐτά;
Πῶς ἐγίνετο τὸ κοπάνισμα τοῦτο διὰ τὰ δημητριακὰ μεγάλων
παραγωγῶν; *Εἰς Αἰγυπτίαν, ὡς ἐκ τῆς παλαιᾶς ἐξήνιστα, ὡς ἐκ
τῆς μετέωρης καὶ ἀνωγεινῆς καὶ συγγενῶν... εἰς Αἰγυπτίαν
καὶ ὡς ἐκ τῆς παλαιᾶς ἐξήνιστα, ὡς ἐκ τῆς συγγενῶν... εἰς
εὐρώπῃ... ὡς ἐκ τῆς παλαιᾶς ἐξήνιστα, ὡς ἐκ τῆς συγγενῶν...*

- 21) Ποῦ ἐτοποθετοῦντο (ἐξηπλοῦντο) οἱ στάχυες διὰ τὸ κοπάνισμα.
Ἐγίνετο τοῦτο ἀπ' εὐθείας ἐπὶ τοῦ ἐδάφους ἢ ἐπὶ ξύλου; Πόσαι
στρώσεις (δηλ. ἀπλώματα) σταχύων ἐκοπανίζοντο τὴν ἡμέραν;
Τὸ κοπάνισμα ἀπέβλεπε μόνον εἰς τὸν χωρισμὸν τοῦ καρποῦ ἢ

καὶ εἰς τὴν ἀχυροποίησιν τῶν σταχύων ; (Περιγράψατε λεπτομερῶς τὸν τρόπον τοῦτον χωρισμοῦ τοῦ καρποῦ ἀπὸ τοῦς στάχους, παραθέτοντες σχεδιαγραφήματα ἢ φωτογραφίας)

- 22) Κατὰ τὸ ἀλώνισμα διὰ τῶν ζώων, ὡς ἐπίσης καὶ διὰ τοῦ κοπάνου, ἐτραγουδοῦντο τραγούδια ; Ἐάν ναι, ποῖα ; *110 ΧΙ.*
Κατὰ τὸ κοπάνισμα μήπως ἐλέγοντο εἰδικὰ δίστιχα ἢ φράσεις διὰ τὸν συντονισμόν τοῦ ρυθμοῦ τῆς ἐργασίας ; *110 ΧΙ.*

- 23) Πότε τὸ πρῶτον ἐγινε χρῆσις ἀλωνιστικῆς μηχανῆς εἰς τὸν τόπον σας. Ποῖος τὴν ἐπρομηθεύθη (πρόσωπον, συνεταιρισμός κλπ.). (Περιγράψατε τὸν τρόπον λειτουργίας αὐτῆς) *Ἐχ. χ. ἀρ. 6. 1. 2. 1945*

β'. Λίχνισμα

- 1) Πῶς λέγονται οἱ ἀλωνισμένοι στάχες, ἐτοιμασμένοι διὰ τὸ λίχνισμα (ἐν Αἰτωλίᾳ : λειῶμα, ἐν Κρήτῃ : μάλαμα). Με ποῖον ἐργαλεῖον σωρεῖται τὸ λειῶμα διὰ τὸ λίχνισμα ; πῶς λέγεται τοῦτο (εἰς Κρήτην : θρινάκι, εἰς Αἰτωλίαν καὶ Πελοπόννησον : δικριάνι, ἀλλαχοῦ : δικιργιάμι) καὶ ποῖον τὸ σχῆμα αὐτοῦ... *Π. ἐχ. ο. γ. 1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100.*

Ὁ σχηματιζόμενος σωρὸς ἔχει σχῆμα στρογγύλον ἢ ἐπίμηκες ; Προτοῦ ἀρχίσῃ τὸ λίχνισμα (ἀνέμισμα) πρὸς ἀποχωρισμόν τοῦ ἀχύρου

ἀπὸ τὸν καρπὸν, καρφώνεται τι ἐπάνω εἰς τὸν σωρόν ; Μήπως μαχαίρι, τὸ θρινάκι ἢ ἄλλο τι ; Τί λέγεται κατὰ τὴν πράξιν ταύτην καὶ πρὸς ποῖον σκοπὸν γίνεται τὸ ἔθιμον τοῦτο.....

οὐδέ. μαργαρίζεται. ἔθιμον οὐδέ.

- 2) Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον γίνεται τὸ ἀνέμισμα ; (Πῶς λέγεται τοῦτο : φτυάρι, θρινάκι ; Ἰχνογραφήσατε τοῦτο.....

Γίνεται. μετὰ τοῦ θυμωτάτου. καὶ τοῦ γυναι-
ρι, ὡς καὶ τὰ δειχάται.....

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΔΟΗΝΩΝ

- 3) Ποῖος λιχνῶς (ἀνεμίζει) ἄνδρας, γυναῖκα ; εἰδικὸς λιχνιστὴς ἐπ' ἀμοιβῇ ;

οὐ ἄνδρας. καὶ εἰδικός. λιχνιστὴς ἐπ' ἀμοιβῇ.....

- 4) Πῶς λέγονται τὰ χονδρά τεμάχια τῶν σταχύων, τὰ ὅποια μετὰ τὸ λίχνισμα παραμένουν μετὰ τοῦ καρποῦ (εἷς τινὰς τόπους καλοῦνται : κόντυλοι, κόμπια). Πῶς ἀποχωρίζεται ὁ καρπὸς ἀπὸ τοὺς κόντυλους ἢ τὰ κόμπια ; Ποῦ συνηθίζεται νὰ γίνεται δευτέρον ἀλώνισμα διὰ τῶν ποδῶν τῶν ζῶων, ὥστε νὰ ἀποφλοιωθῇ ὁ σῖτος κλπ ;

λέγονται. μετὰ τὰ. ἀποχωρίζεται. οὐ.....
μαργαρίζεται. ὡς. τὰ μετὰ τὰ. δειχάται. τὰ ζῶων. (μαργαρίζων).....

- 5) Πῶς γίνεται ἡ ζεύξις τῶν ζῶων διὰ τὸ δευτέρον, ὡς ἀνωτέρω, ἀλώνισμα ; Ποῦ ἀπαντᾷται τὸ ἀλώνισμα τοῦτο ; πῶς λέγεται ; (Ἐν

Κρήτη: ξεβαβούλισμα και καρπολώνεμα)* διὰ ποῖα δημητριακὰ συν-
ηθίζεται τοῦτο

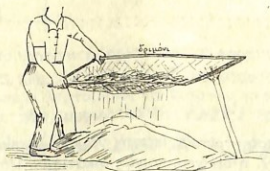
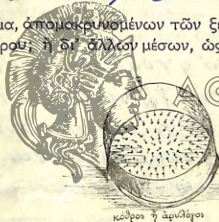
- 6) Ἀφοῦ διὰ τοῦ λιχνίσματος (ἀνεμίσματος) ἀποχωρισθοῦν τὰ ἄχυρα,
πῶς γίνεται ἡ διαλογή τοῦ καρποῦ ἀπὸ τὰ μετ' αὐτοῦ παραμέναντα
χονδρὰ τεμάχια τῶν σταχύων (τοὺς κοντύλους, κόμπια κ.ἄ.) ;

Γίνεται διὰ τῶν σαρῶθρων καὶ ἄλλων τῶν λιχνί-
σματος. καὶ ἐκ σαρῶθρος διὰ τῶν γυναι-
κῶν ἐδριμονίων ὡς κατωτέρω ἐξέδον.....

Γίνεται τοῦτο κατὰ τὸ ἀνέμισμα, ἀπομακρυνομένων τῶν ξένων αὐτῶν
ύλων ὑπὸ γυναικὸς διὰ σαρῶθρος, ἢ δι' ἄλλων μέσων, ὡς π.χ. κοσκί-

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

νων με ὅπας διαφόρων μεγεθῶν π.χ. με τὸ κόσκινον τὸ καλούμενον
κατὰ τόπους: βολίστρης, δριμόνι, δριμόνι, δριμόνι, ρεμόνι κλπ.

(Περιγράψατε λεπτομερώς τοὺς ἐν χρήσει παλαιότερον (ἢ καὶ σήμερον) τρόπους χωρισμοῦ τῶν κόκκων τῶν δημητριακῶν ἀπὸ τὰ ἄχυρα καὶ τὰς ἄλλας ὕλας. Ἰχνογραφήσατε δὲ ἢ παραθέσατε φωτογραφίας τῶν ἐν χρήσει ἐργαλείων καὶ σκευῶν)

Λίγεται διὰ τοῦ σαρῶδρου ἢ ἀωοράτρου καὶ
τῶν ἰένων ὑψῶν καὶ ἐν συνέχειᾳ διὰ τοῦ
εὐαίλου ὡς τὸ χεῖδρον τοῦ φρόντου
ἐρωτησάμενος... 21.....

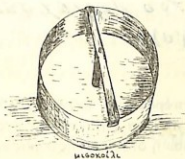
- 7) Ὅταν ἐτοιμασθῇ, ὡς ἀνωτέρω, ὁ καρπὸς σχηματίζεται εἰς σωρόν ;
Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον σωρεύεται; Χαράσσεται ἐπὶ τοῦ σωροῦ σταυ-
ρός ; Πῶς χαράσσεται καὶ ποία ἡ μορφή του. Μήπως ἐμπηγνύεται
κατόπιν εἰς τὴν κορυφὴν τοῦ σωροῦ τὸ ἐργαλεῖον τοῦ λιχνίσματος
(θρινάκι, φτυάρι), ἐπακολουθεῖ δὲ καὶ προσκύννησις καὶ ἀσπασμὸς
τοῦ σωροῦ ὑπὸ τοῦ γεωργοῦ ;

Λιχνίζεται εἰς ὧρον
μέτᾳ γ. τυφρίθ. Χαράσσεται ἐπὶ τοῦ σωροῦ
σταυρός. Χαράσσεται μὲ τὸ γ. τυφρίθ. ἐπὶ τοῦ
σωροῦ τὸ σφρίδιον τοῦ σταυροῦ. Ὁ νοτιοανατο-
λικὸς σταυρομορφιστὴς εὐχολογεῖται καὶ τὸ
χρᾶναι καὶ εὐχαριστεῖ τὸ θεόν.

- 8) Ἀλλὰ ἔθιμα προτοῦ νὰ μεταφερθῇ ὁ καρπὸς (σίτος, κριθή κλπ.)
εἰς τὴν ἀποθήκην. 'Οχι.....

γ'.1) Ποῖαι ὀφείλαι πρὸς τρίτους ἔπρεπε νὰ καταβληθοῦν εἰς εἶδος ἀμέσως
εἰς τὸ ἁλώνι· π.χ. ἡ δεκάτη, κοινῶς δεκάτισμα. Ποία ἦτο ἡ συνήθεια.
Ἦρχετο ὁ δεκατιστὴς εἰς τὸ ἁλώνι; Μὲ ποῖον μέτρον (δοχεῖον) ἐγίνετο
ἡ μέτρησις τοῦ σίτου, τῆς κριθῆς κλπ., διὰ τὴν εἰπραξιν ὑπὸ τοῦ
δεκατιστοῦ τοῦ «δεκάτου». (Σημειώσατε τὸ ὄνομα τοῦ μετρητοῦ, τὴν

χωρητικότητα του εις ὀκάδας, εις κοιλὰ κλπ., παραθέσατε δὲ καὶ ἰχνο-
γράφημα αὐτοῦ· βλ. κατωτέρω σχετικὰς εἰκόνας).. *Τ.δ'. ἄγ. κ. ι. δ' -*
τι. τι. ο. ζ. ι. α. ι'. εὐ. δ. ε. ρ. ι. α. α' ἔ. η. ἄ. γ. ε. ι. η. ἑ. τι. τ. ο. ι. κ. ἡ. τ. ο
α. ε. μ. φ. ρ. ι. ι. ο. ἡ. ἡ. α. β. α. ζ. ι. δ'. α. ω. ὀ. τ. ε. ἡ. μ. ο. ι. ρ. α. ἑ. τ. ο. ε. τ. ι
. τ. η. ἡ. ε. ὀ. η. κ. α. ι'. β. α. β. ε. ι. τ. η. ι. φ. ρ. ὀ. τ. ε. ρ. ο. ι. ε. μ. γ. ω. ν. ι. α. ι

2) Ποῖα ἄλλα βάρη κατεβάλλοντο εἰς εἶδος εἰς τὸ ἁλώνι ;

- α) τὸ παπαδιάτικο,
- β) τὸ ἀγοφυλακιάτικο,
- γ) τὸ λυφτιάτικο,
- δ) τὸ ἀλφονιάτικο, κλπ.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

Σημειώσατε τὰ ἐν χρήσει παλαιότερον μέτρα τῶν δημητριακῶν (ὄνομα, χωρητικότης, σχῆμα, καὶ παραθέσατε ἰχνογραφήματα ἢ φωτογραφίας αὐτῶν) *Τ.δ'. ἄγ. κ. ι. δ' -*

... μ. ε' μέτρον. τ. η. ἡ. α. β. ε. ι. τ. η. ι. φ. ρ. ὀ. τ. ε. ρ. ο. ι. ε. μ. γ. ω. ν. ι. α. ι

3) Ποῦ ἀπεθηκεύετο κατόπιν ἡ παραγωγή (ὁ καρπὸς) ὑπὸ τοῦ γεωργοῦ ἐντὸς τῆς οἰκίας (εἰς ποῖα δοχεῖα) ἢ εἰς ἀγρούς ἐντὸς εἰδικῶν λάκκων ; (Σημειώσατε λεπτομερῶς, εἰς ἑκάστην περίπτωσιν τὰς σχετικὰς συνηθείας) *Π. α. δ. π. ι. ε. ι. ε. τ. α. ε. μ. ὀ. τ. ε. ρ. ο. ι. ε. μ. γ. ω. ν. ι. α. ι*

γ. ε. ω. ρ. χ. ο. υ. ε. ι. ε. ὀ. δ. ι. α. ι. α. β. ε. ι. τ. η. ι. φ. ρ. ὀ. τ. ε. ρ. ο. ι. ε. μ. γ. ω. ν. ι. α. ι
... ν. ι. α. ι. α. β. ε. ι. τ. η. ι. φ. ρ. ὀ. τ. ε. ρ. ο. ι. ε. μ. γ. ω. ν. ι. α. ι

4) Τὸ ἄχυρον ποῦ ἀπεθηκεύετο. Εἰς ἀποθήκην (ἀχυρῶνα) ἐντὸς τοῦ χωρίου ἢ εἰς τὸν ἀγρὸν καὶ παρὰ τὸ ἁλώνι. Πῶς ἐγίνετο ἡ ἀποθή-

κευσις εἰς τὴν ὑπαιθρον : *Τὰ ἄχνηρον ἀποδοθηαὶ ἐπὶ εἰς
τοῦ ἀχνηρῶτα θοῦ ὄφροι τὸν εἶχαν εἰς τὰ χωρὰ γι.α. τ.ω.γ...
γιαὶ ὄφροι εἰς τὸ χωρὶό. ἡω.ε.δ.π.ω.ε.α. δὲ ἐχίκετο εἰς καὶ ὑδα
δρον.*

- 5) Πῶς ἐγένετο (ἢ γίνεται) ἡ διαλογὴ τοῦ σπόρου. Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ
θερισμοῦ ἀπὸ τοὺς καλυτέρους στάχους ἢ μετὰ τὸ ἀλώνισμα ; ...

*Κατὰ τὴν διάρκειαν... τοῦ θερικῆς φάσος...
τοῦ... καὶ τέρμα... ε. τ.α.χ.α.)*

- 6) Μήπως ὅπου γίνεται ἡ διαλογὴ τοῦ σπόρου πρὸ τοῦ θερισμοῦ κατα-
σκευάζεται τότε ἢ μετὰ τὸν θερισμὸν πλέγμα (πλεκτὴ) ἐκ σταχύων,
τὸ ὁποῖον ἀναρτᾶται εἰς τὸ εἰκονοστάσιον ἢ ὀπισθεν τῆς θύρας κλπ ; ..

Ὁ.χ.λ.

Πῶς λέγεται ἡ πλεκτὴ αὕτη ; Ποῖον τὸ σχῆμα τῆς ποῦ φυλάσσεται.
πρὸς ποῖον σκοπὸν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ; ..

Δ'. ΕΤΗΣΙΑΙ ΠΥΡΑΙ

- α'. 1) Κατὰ ποίας ἡμέρας τοῦ ἔτους λαμβάνει χώραν κατ' ἔθιμον εἰς τὸν
τόπον σας ἀναμμα φωτιάς εἰς τὸ ὑπαιθρον. (Π.χ. παραμονὴ Χριστου-
γέννων, ἑσπέρας 23 Ἰουνίου (Κληδόνου), Ἀποκριές, πρώτη Μαρ-
τίου, Πάσχα (κάψιμο τοῦ Ἰούδα), ἑσπέρας τῆς 31 Αὐγούστου κλπ.)

Εἰς ποίας ἡμέρας, ποῖαν ὥραν καὶ εἰς ποῖον μέρος ; ..

2) Πῶς λέγεται ἡ φωτιά αὕτη; (π.χ. φανός, ἀφανὸς κλπ.). —.....

β'. 1) Ποῖοι ἀνάπτουν τὴν πυράν· παιδιὰ, ἡλικιωμένοι, ποῖος ἄλλος; —.....

2) Ποῖος ἢ ποῖοι συλλέγουν τὰ ξύλα, θάμνους κλπ. διὰ τὴν πυράν.
Τὰ κλέπτουν; Ἄν ναί, ἀπὸ ποῖον μέρος; —.....

3) Πῶς γίνεται ἡ συγκέντρωσις των. (Περιγράψατε λεπτομερῶς)

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

γ'. Ποῖαι αἱ συνήθειαι εἰς κάθε τόπον διὰ κάθε πυράν;

1) Προσευχαί, διάφοροι ἐπικλήσεις, εὐχὲς, ἄσματα, κρότοι, θόρυβος.
Καταγράψατε τὰ σχετικὰ κείμενα

2) Πηδήματα, χοροὶ γύρω ἀπὸ τὴν πυράν. (Περιγραφή λεπτομερῆς)

3) Τί καίονται εἰς τὰς πυρὰς αὐτάς· (κάψιμον τροχοῦ ἀμάξης, λου-
λουδιῶν τοῦ Μάρτη, τοῦ στεφάνου τῆς Πρωτομαγιάς κλπ.)

4) Καίονται (ἢ ἐκαίοντο) ὁμοιώματα· π.χ. κατὰ τὸ Πάσχα ὁμοίωμα
τοῦ 'Ιούδα· (περιγράψατε λεπτομερῶς)

5) Παραθέσατε λεπτομερῆ περιγραφὴν τοῦ ἐθίμου εἰς τὸν τόπον σας

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

(Παναγιώτης Αναγνώστουχος διδύχος
ἡ συγγραφή αὐτὴ ἐγένετο ἀπὸ 15- 22 Ἰανουα-
ρίου 1940).

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

1 Έξετάζομενος τόπος χωρίον Βούναρχον
(παλαιότερον όνομα —) Έπαρχίας Ηλείας
Μορφού Ηλείας

2 Όνοματεπώνυμον του έξετάσαντος και συμπληρώσαντος
Παναγιώτης Αναστόπουλος, έπάγγελμα Διδ/χος
Ταχυδρομική Διεύθυνσις Βούναρχον
Πόσα έτη διαμένει εις τον έξεταζόμενον τόπον 14

3 Από ποια πρόσωπα καταγράφησαν αι παρατηρήμεναι πληροφο-
ρίες: α) όνομα και έπώνυμον Χρήστος Φωτόπουλος
ήλικία 63 γραμματικαί γνώσεις ΣΤ' Δημοτικού τόπος
καταγωγής Βούναρχον

β) Φωτόπουλος Διονύσιος του Ιωάννου, ήλικία 80, γραμματικαί
γνώσεις: Απόφοιτος Διοχαρείου, τόπος καταγωγής: Βούναρχον.

Α' α' ΤΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΚΤΗΜΑΤΑ ΠΡΟΣ ΤΟΥ 1920

Α) **ΑΚΑΔΗΜΙΑ** και **ΑΘΗΝΑΝ**
Διά σποράν και αι όρειναι διά βοσκήν. Υπήρχον χωριστά.

2) Ηντήμον εις φυσιική πρόσωπα δια εις τους χωριστούς.

3) Δεν τήν διατηρεί, αλλά τήν διανέμει μετά τον γάμον
των τέκνων του.

β' 1) Τά 95% ασχολούνται εις την γεωργίαν και τά 5%
εις την κτηνοτροφίαν.

2) Ναι

γ' 1) —

2) —

3) —

+ 4) Ναι. Έχρησιμοποιούντο έργαται εποχιακώς. Προήρχοντο από
το ίδιο το χωριό ή από όρεινά χωριά. Ήσαν άνδρες και γυναί-
κες. Έλάμβανον διμεροκόμιον εις χρήμα.

5) Όχι.

6) α) Ήλθγαν εις πεδινώτερα μέρη προς έξόδουςιν προσω-

· ρινός έργασίας

+ β) Ξηλώναν έποικιακά ως ελπίς έρχεται και πάλι ως παρατετακίδες (έμποροι)

δ' 1) Ξηλώναντο μέ Τσιών κώρον Ήπων και αλγοροβάτων, φυσιών (μέ παύειν της καζακίας) μετά των θριών.

2) Μετά τό έτος 1927

ε' Τό σιδήρον έρετρον από τό 1910 και αλ γεωργικά μηχανάι μετά των Β' καζακίων πόρων.

1) Μονόπτερο και δίπτερο. Τό μονόπτερον έχρησιμοποιοετο εις την εποράν σίκου κη.π. και τό δίπτερο διά την φυσικαν γεωμήν. Τό έργασαίον. Τό έπρωμθεύονα από την πόρην.

Ός τό σιέδιο μονοπτερου εις τό έρωτηματολόγιον
Σιέδιον διπτερου επί πύον έν φτερόν,

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

1. Χερύβια 2. Σακάρι 3. Αρεσποδα 4. Περρά
5. Φνί 6. Κάνονας 7. Γατλίδι 8. Παζάντζα

2) Από του έτους 1945

3) Από του έτους 1945

4) Δεν έχει χρησιμοποιηθῇ

5) Από του έτους 1945.

στ' 1)

2)

3)

4)

5)

6)

7)

8) α) Οι Ήποι και οι ήμιονοι

β) Έχρησιμοποιοετο δύο Σιέδρον τό πύον έν.

9) Ήτο καί εἶναι ἀναγκαῖος δ Τυρός
ὡς τό σκέδιον μετά ἑξάρτημάτων
εἰς τήν σελίδα 6 τοῦ ἐρωτηματολογίου

10) ὡς τό σκέδιον

11) Λέγεται πουργούρι ὡς τό σκέδιον
τῆς σελίδος 6 τοῦ ἐρωτηματολογίου

12) Ἀπό τοῦ 1945

ὡς τό σκέδιον τῆς σελίδος 7 τοῦ ἐρωτηματολογίου
5' α) Ὁ ἄνδρας ἰδιουκτήρις τοῦ ἀγροῦ. ἑλληνίς γυναῖκα
ἢ αὐτός πού ἔξασκει καί ἐπὶ τὸ ζευγάρι τοῦ Τευχοῦ.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

2) Παίρνουν τὸν ἥπιν καὶ τοῦ ἑλάνου τὴν θυμιά, τὰ
Τευγιά, καί τραβηχτά, τὴν γαρίδα, τὴν περνεῖα, καί ἀρότρον
καί δένουν καὶ εὐχινιά ματωδύνουν ὡς ματωτέρω περι-
γράφουν.

3) Μὲ σκονί τοῦ ὁποίου τὰ ἄκρα ἔχον δεθῇ εἰς τὴν
ματωτράνα τοῦ Τῦου καί εἰς τὰ πούζια τοῦ ἀρότρου.

Ἐνα δεξιά καί ἕνα ἀριστερά, διὰ νὰ ματωδύνωνται.

4) Ὁρχώκετο καί ὀρχώνεται τὸ τυράκι μὲ ἀνοιχτομένης αὐχναίς
περιφέρειαιώς ὡς τὸ εἶγμα β' τῆς σελίδος 8
Ναί

5) Ἐγίνετο καί γίνεται εἰς σποριές. Ναί

6) —

7) Μὲ τό δνί μαδέτως βαδεύει.

Γίνεται πρὸς εἰς τὰ πεδινὰ ὀρχώματα.

8) 1) Γίνονται πρὸς ὀρχώματα κατὰ τοὺς μῆνας Ἀυγῶντος,

Νοέμβριον καὶ Δεκέμβριον καὶ γέρονται ἔργωμα, διδασκαλία καὶ σπορά.

2) Τρία: ἔργωμα, διδασκαλία καὶ φύτευσις κατὰ τοὺς μῆνας Μάρτιον καὶ Ἀπρίλιον.

3) Πρέπει νὰ ἀφεθῇ ἄσπαρτον τὸ χωράφι ἐπὶ ἓν ἔτος.

4) Γίνονται κρία κατὰ Φεβρουάριον, Νοέμβριον, Δεκέμβριον τῶν θημητριακῶν καὶ Μάρτιον, Ἀπρίλιον ἀραβοσίτου, ψυχανθῶν, καυτωτικῶν κ.τ.π.

5) Ὁ δὲ δίδωκε καὶ ἐξ αὐτοῦ γαρβανόμενος σπορά διασπορτίζεται ἐπὶ τοῦ ἑδάφους.

6) Μὲ τὴν Σύστρα (Σάχη) ἡ ὁποία εἶναι τοποθετημένη εἰς τὸν παρονοστῆ

2) Γίνεται (εὐάρισμα καὶ διδασκαλία)

3)

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ὡς τὸ στέδιον τοῦ ἐρωτηματολογίου.
σελίδος 11.

6) Ὁ ἐργάτης βοσκός, δοὺς ἀσπασίδισα τὸν Ίψυχράτην καὶ σὺν αὐτῷ δὲ δὲν δύναται νὰ ἐργώσῃ τὸ ἄροτρον.

7) Τὰ πεδινὰ καὶ ποτιστικὰ. Ἡ σπορά ἐγίνετο κατὰ γραμμὰς (αὐλάνας) καὶ ἡ καλλιέργεια ἐκείνου εἴδους μέ βοτάνισμα, παράχωμα, ράντισμα, πότισμα καὶ γίνεται.

8) Τὰ ἀδύνατα χωράφια ἐκαλλιέργουντο καὶ καλλιέργουνται διὰ τοῦτος Ἰῶν.

9) Ἐφυσώοντο καὶ φυτεύοντο εἰς αὐτὰ καὶ τὰ ὁποία ἐκείνη ἴσταντο μὲ τὴν πλάτη, Σήμερον δὲ ἄροτρον.

Β' ΘΕΡΙΣΜΟΣ

α' 1) Ἐσπερίζοντο μὲ ἀρεπὰντα ὀδοντωτά ὡς τὸ στέδιον τῆς σελίδος 12 τοῦ ἐρωτηματολογίου.

2) Μὲ πόσες

6) Αδίσιοτον δέν άφισαν ούτε άφίναν. Ουδέν έξιμον αετιών διαέρει.

δ' Το δέξιμον των σταύων

1) Έγίνετο τας πρωινάς ώρας της επομένης ημέρας.

2) Έγίνετο μέ την ιδίαν παλαιά επιβλημένη διά να ρθάνη. Ουδέν έρχαζιον έρπιοποιοιέτο. Τού σταύου τού έδνε ο ίδιος

ο δερστιός τού δισαύου άφνε ατω και έν συνεχεία τού μετέφερον αί γυναίκες πρός δημιουργίαν δερσιάν.

3) Άφίναντο αί δερσεία μετά τό δέξιμον εις την ιδίαν δέειν δύο ή περισσότεράς ημέρας και ύστερα συνεκτερώοντο εις τό άζώνι.

Ε' 1) Από τού έτους 1925. Το φύτμα γίνεται κατά τον μήνα Φεβρουάριον ή τέτος Ιανουάριον αναχέως των έζών ή παζών βροχών της περιόδου αυτής και Αύγουστον.

2) Έγίνετο μέ τας πρωινάς και γίνεται μέ τας μεσημέριους και το ηγέτον μέ άροτρον

Ξεδόν τσάπαλ ως τού παλαιού έρωτηματολογίου σελί 11

Ξεδόν άρότρου ως τού έρωτηματολογίου σελί 17

στ' 1) Ναι. Το έσπεραν και τό ύργαναν μέ τό άροτρον.

Η ποπή του έγινετο μέ μηχανήρια και σήμερον μέ πόδες.

Η έφραεις έγινετο επί τσπου. Η φράγεις έγινετο μέ θερμνίς και μετεφέρετο διαμασμένο ή μαζιασμένο εις τού σταύους (αποθήκας).

2) Τόν μήνα Μάιον. Μέ μηχανήρια και πόδες.

Τό σέδιον ως τού έρωτηματολογίου σελί 17.

3) Ένώπτετο και άφίνετο εις τό ίδιο μέρος πρός έφραειν και διά τό δέξιμον έρπιοποιοιέτο τά πασόνια.

Τό σέδιον εις τό έρωτηματολόγιον σελ. 18

Γ' ΑΠΩΝΙΣΜΟΣ

α' 1) Συνεκτερώοντο εις τό άζώνι. Σήμερον εις τό μέρος τό

ὅποτον δύναται νά φθάσῃ ἡ μηχανή ἡ ἀγωνιστική

2) Ὁ χώρος παίζεται δημονιά καί ἡ τοποθέτησις γίνεται εἰς σφυρό. Καθωρισμένοι χρόνοι τοποθετήσεως δὲν δίδονται.

3) Ὑπάρχει ἀνένανθεν ἀγῶνι διὰ τὸν ἀγωνισμὸν τῶν δημοκρατικῶν. Ὁ χωρισμὸς τοῦ παρῆτος ἀπὸ τοῦ ἄλλου γίνεται εἰς τὸ ἀγῶνι.

4) Ἐνός τῶν χωρῶν ἢ ηἰρησίων, εἰ μέρος πού νά εἶναι κατάλληλον διὰ τὸ γίγνισμα.

5) Τὸ ἀγῶνι ἀντιτεῖ εἰς μίαν οὐμογενεῖαν ἢ εἰς περισσεύρας. Ἡ τοπικὴ τοῦ γίνεται μετὰ τὴν σφυρὴν.

6) Ἀρχεῖται ἀπὸ τῶν ἱσχυρίων καὶ γίγνεται τὸν Ἀρχοντοῦ.

7) Κατεσκευάζετο εἰς σῆμα κώρυον μετὰ ἀγῶνι γάρω διὰ τὸ γῆναι τὸ νερό καὶ ἵτο ἐκζητότερον ἀπὸ τὸ γάρω εἰς τὰς. Τὸ χωρῶν ἵτο ἀπὸ κώρυον καὶ περὶ τὸ ἵτο ἀπὸ πέτρης (πράξις)

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΔΟΧΗΝΩΝ

8) Καθωρισμένοι καὶ οὐμογενεῖς, οὐδὲν ἀγῶνι φασαρία γίνεται.

9) Γίνεται τὰς ἐπερινεὶς ὡρῶν ἡ προετοιμασία τοῦ ἀγῶνι καὶ τὰς πρώτους ὡρῶν ὁ ἀγῶνι.

10) Γίνεται μετὰ τὰς ἐπερινεὶς ἐπὶ τὸν ἀγῶνι, ἡλιστα σταθῶν δὲν γίνεται παρὰ τοποθετικῶν ὁρῶν τὰ δερμάτια.

11) α) Γίνεται διὰ τῆς χρησιμοποιοῦσας ἡλιστα, τὸ ἀγῶνι γίνεται ὡς περιγράφεται εἰς τὸ ἐρωτηματολόγιον σελίς 20.

β) Γίνεται διὰ κυκλικῆς περιφορῆς τῶν ἀγωνιζόμενων ἡλιστα οἱ ὅποιοι εἶναι ἐνδεδμένοι διὰ σκαλίου πού εἶναι γάρω ἀπὸ τὸν γαυρὸν ἐνδεστος (θυμῆς) καὶ διὰ τοῦ σκαλίου πού εἶναι εἰς τὸν στυγερὸ δένεται τὸ σκαλίον ἑνὸς ἡλιστα ὡς τὸ σχέδιον τοῦ ἐρωτηματολογίου σελίς 20 ἀντὶ τοῦ ἡλιστα πού ἐρρίσεται ἐπὶ τῶν γαυρῶν.

γ) Μηχανήμα ἀγωνιστικὸν δὲν χρησιμοποιοῦται.

δ) Ὁ ἀγῶνι ἀρχίζει τὰς πρώτους ὡρῶν (9-10) καὶ τελευτᾷ τὰς ἀπογευματινὰς ὡρῶν (4-5) διὰ νά ἐπαναληφθῇ τὴν ἐπομένην

ἀν δὲν τελευτῶσι

12) εἶναι τὸ δουράδι ἢ διατεθῇ ὡς τὸ ἐσχάτον τῆς
σελίδος 22 τοῦ ἐρωτηματολογίου.

13) Ναι

14) Ναι. Λέγεται μαμοντζές

15) Ἡ ἐργασία τοῦ ἀγανίσματος γίνετα (καποθέσει αὐτὰ ἀμα-
τιών ἐπὶ τοῦ ἀγκιόν πρὸς ἀγνισμόν) Μίαν ἐρῶσαν τὴν ἡμέραν.

16) Λέγονται ἀαυρα

17) Ὁ ἴδιος ὁ γεωργός μὲ ἰδιὸν τὸν Ἰῶα ἢ εἰδικὸι ἀγνι-
σταί ποὺ ἔχουν Ἰῶα.

18) Δὲν ὑπῆρχε ἄλλον μέσον

19) —

20) Δὲν γίνεται κοπάνισμα. Γίνεται ἀρτὴς κοπάνων εἰς τὴν
φανὴν, ρεβίδια, φασόλια, ρόβι, ἀράβιστον κ.τ.π.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΠΟΣΟΤΗΤΑΣ ΑΘΗΝΩΝ
τῆς οἰκογενείας ἢ συγγένειας γίνετα ἕκαστος μὲχρι
ἀπὸ ἄλλὰ πρόσωπα ἐπὶ ἀρτοῦ. Τὰ πρόσωπα αὐτὰ οὐδὲν
ὄνομα εἶχον.

21) —

22) Ὅχι.
Ὅχι.

23) Ἐχυνε ἀρτὴς τὸ 1945. Οὐδεὶς προμηθεύθη μέχρι σήμερον
ἐν τῇ κοινότητι.

β' Λίζνισμα

1) Λέγονται ἀαυρα (γεωῦρα). Σπρεύετα μὲ τὸ δουράδι καὶ
τὸ φινάρι. ἔχει στήμα στοργήζον.
Οὐδὲν παρφώνετα. ἔθιμον οὐδέν.

2) Γίνεται μὲ τὸ δουράδι καὶ τὸ φινάρι καὶ τὸ δαχτυ-
λίδιον εἰς τὸ ἐρωτηματολόγιον σελίς 26

3) Ὁ ἀνὴρ καὶ εἰδικὸι γλινιστὴς ἐπὶ ἀρτοῦ.

4) Λέγονται νόσσοι. Αποχωρίζεται ο παρθός από τὰ νόσσοι διὰ τῶν (ροπῶν)

5) —

6) Γίνεται διὰ τῶν σαρώδων τὴν ἄραν τοῦ γινίσματος καὶ ἐν συνεχείᾳ διὰ τῶν νοσούντων (δρμονίων).

Γίνεται διὰ τοῦ σαρώδου ἡ ἀπομακρυνεὶς τῶν ξένων ὄντων καὶ ἐν συνεχείᾳ διὰ νοσούντων ὡς τὸ σθένος τοῦ ~~παρθένου~~ ἐρωτηματολογίου ἐκείνου 27

7) Σχηματίζεται εἰς σωρόν. Μὲ τὰ φανέρια παράσσεται ἐπὶ τοῦ σωροῦ σωρός. Παράσσεται μὲ τὸ φανέρι ἐπὶ τοῦ σωροῦ τὸ σημεῖον τοῦ ἔταυρου. Ὁ νομισμὴς σταυροποπιέται εὐχόμενος καὶ τοῦ χρόνου καὶ εὐχαριστῶν τὸν Θεόν.

8) Ὅχι.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΑΙ

1) Τὸ ἀγωνιάζον καὶ σὺν τῇ ἄλλῃ ἀφαιρῶνται ἀνὰ πῶς βεβηρωτὴν ἢ μὴ ἀποδοτέ ἐμπορεύετο εἰς τὴν μέσιν καὶ βάσει τῆς πρῆτον συμφωνίας

2) Τὸ ἀγωνιάζον μόνον.

Μὲ μέτρον τὴν γῆτα (μέτρα)

ἔκδοτον εἰς τὸ ἐρωτηματολόγιον ἐκείνου 29.

3) Αποδομιέτο ἐκείνῃ τῆς οἰκίας τοῦ γεωργοῦ εἰς εἰδικὰ μέρη ποὺ γέγονται καδόνια, ἀμπάρια.

4) Τὸ ἄχυρον ἀποδομιέτο εἰς τὸν ἀχυρῶνα καὶ ἄλλοι τὸν εἶχαν εἰς τὰ χωράφια τῶν καὶ ἄλλοι εἰς τὸ χωρὶς. Αποδομιέας δὲν ἐγένετο εἰς τὴν ἡπαύρον

5) Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ θέρους ἀπὸ τοῦ μαζυτέρους σάκους.

6) Ὅχι

Δ ΕΤΗΣΙΑΙ ΠΥΡΑΙ

α' 1)	—
	—
2)	—
β' 1)	—
2)	—
3)	—
γ' 1)	—
2)	—
3)	—
4)	—
5)	—

(Παναγιώτης Αναστόπουλος διδάσκει.

στο κυπριακό αλφάβητο. Έγινε από 15-22 Ιανουαρίου 1970.)

